

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, MAEHE 27. 1919.

Panuitanga Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i Tekiona 14 o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914.

(L.s.) LIVERPOOL, Kawana-Tianara.

HE PANUITANGA.

NOTEMEA kua whakaritea, *inter alia*, e tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ki te marama kua ata oti te hoko o tetahi whenua Maori e te Karauna i raro i te mana o te Ture Whenua Maori, 1909, ka ahei te Kawana-Tianara ki te whakaputa i tetahi Panuitanga hei whakaatu kua riro taua whenua hei whenua Karauna.

A notemea kua ata oti te hoko ki te Karauna i raro i te mana o te Ture Whenua Maori, 1909, o te whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei.

Na reira, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga i nga kaha me nga mana kua whakawhiwhia ki a au e tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ko ahau, ko Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, te Kawana-Tianara o te Tominiona o Niu Tireni, tenei ka panui ko te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei kua riro hei whenua Karauna.

KUPU APITI.

WHAKAIHUWAKA C Nama 5 Poraka: Tona nui e 270 nga eka e 3 nga ruuri; Takiwa Ruuri o Mahoe me Taurakawa.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, Mema o te Tino Honore Piriwi Kaunihera o te Kingi, Knight Grand Cross o te Most Distinguished Order o Saint Michael me Saint George, Knight Grand Cross o te Most Excellent Order o te British Empire, Mema o te Royal Victorian Order, Knight of Grace o te Order of Saint John o Hiruharama, Kawana-Tianara, Tino Rangatira o te Tominiona o te Kingi i Niu Tireni me nga Motu kei raro i te mana o taua Tominiona; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiona, i te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te rua tekau ma ono o nga ra o Maehe, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma iwa.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga mea Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!

Kahiti—A.

Panuitanga Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i Tekiona 14 o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914.

(L.s.) LIVERPOOL, Kawana-Tianara.

HE PANUITANGA.

NOTEMEA kua whakaritea, *inter alia*, e tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ki te marama kua ata oti te hoko o tetahi whenua Maori e te Karauna i raro i te mana o te Ture Whenua Maori, 1909, ka ahei te Kawana-Tianara ki te whakaputa i tetahi Panuitanga hei whakaatu kua riro taua whenua hei whenua Karauna.

A notemea kua ata oti te hoko ki te Karauna i raro i te mana o te Ture Whenua Maori, 1909, o te whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei.

Na reira, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga i nga kaha me nga mana kua whakawhiwhia ki a au e tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ko ahau, ko Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, te Kawana-Tianara o te Tominiona o Niu Tireni, tenei ka panui ko te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei kua riro hei whenua Karauna.

KUPU APITI.

TUTAOKURI 1C 11B Poraka: Tona nui e 314 nga eka e 3 nga ruuri e 8 nga paati; Takiwa Ruuri o Taramarama.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, Mema o te Tino Honore Piriwi Kaunihera o te Kingi, Knight Grand Cross o te Most Distinguished Order o Saint Michael me Saint George, Knight Grand Cross o te Most Excellent Order o te British Empire, Mema o te Royal Victorian Order, Knight of Grace o te Order of St. John o Hiruharama, Kawana-Tianara, Tino Rangatira o te Tominiona o te Kingi i Niu Tireni me nga Motu kei raro i te mana o taua Tominiona; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiona, i te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te rua tekau ma ono o nga ra o Maehe, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma iwa.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga Mea Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!

Panuitanga kua riro tetahi Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i Tekiona 368 o te Ture Whenua Maori, 1909.

[L.S.] LIVERPOOL, Kawana-Tianara.
HE PANUITANGA.

NOTEMEA kua whakaritea *inter alia*, e tekiona toru rau e ono tekau ma waru o te Ture Whenua Maori, 1909 (ka huiiana i raro nei ko "taua Ture"), ka ahei te Karauna-Tianara ki te hoko mai i tetahi whenua Maori i runga i tetahi motini a nga tangata no ratou te whenua e noho huihui ana i paahitia a i whakatuturutia hoki i runga i nga tikanga o Wahi XVIII o taua Ture; a ina whakaetia peratia taua motini e te Poari Hoko Whenua Maori ka tu taua motini hei kanataraka hoko i waenganui i te Karauna me nga tangata katoa no ratou taua whenua, a ka ahei te Kawana-Tianara i runga i te Panuitanga, i nga wa katoa i muri iho i te mahinga peratanga o tetahi kanataraka hoko, ki te whakatau ko te whenua i hokona peratia mai kua tau atu ki te Kingi, a hei reira ka tino tau atu ki a ia, a ka noho hei whenua Karauna.

A notemea i paahitia he motini e tetahi huinga o nga tangata no ratou te whenua a i ata whakatuturutia taua motini e te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Waikato-Maniapoto, ara ko te whenua e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei me hoko atu ki te Karauna.

A notemea kua ata whiriwhiria a kua whakaetia taua motini e te Poari Hoko Whenua Maori.

Na reira, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga o nga mana me nga kaha kua whakawhiwhia ki a au e tekiona toru rau e ono tekau ma waru o taua Ture, ko abau, ko Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, te Kawana-Tianara o te Tominiiona o Niu Tirenī, tenei ka panui ko te whenua e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei kua tau hei whenua Karauna a kua taka ki raro i te Ture Whenua, 1908.

KUPU APITI.

KATOA tetahi whenua tona ingoa ko Rangitoto-Tubua Nama 15, e 506 nga eka tona rahi, kei roto i te Takiwa Ruuri o Mangaorongo, Takiwa Whenua o Akarana.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, Mema o te Tino Honore Piriwi Kaunihēra o te Kingi, Knight Grand Cross o te Most Distinguished Order o Saint Michael me Saint George, Knight Grand Cross o te Most Excellent Order o te British Empire, Mema o te Royal Victorian Order, Knight of Grace o te Order of Saint John o Hiruharama, Kawana-Tianara, Tino Rangatira o te Tominiiona o te Kingi i Niu Tirenī me nga Motu kei raro i te mana o taua Tominiiona; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiiona, i te Whare o te Kawana i Poneke, i tenei te rua tekau o nga ra o Maehe, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma iwa.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga Mea Maori.

E TE ATUA TOHONGIA TE KINGI!

Whakawhiwhi Mana ki te Kooti Whenua Maori.

LIVERPOOL, Kawana-Tianara.
OTA KAUNIHĒRA.

I te Whare o te Kawanatanga, i Poneke, i tenei te rua tekau ma tahi o nga ra o Hanuere, 1919.

Tu ana i reira :

KO TE HONORE SIR JAMES ALLEN, K.C.B., HEI TUMUAKI
MO TE KAUNIHĒRA.

NOTEMEA kua meinga hei ture e tekiona kotahi rau ma toru o te Ture Whenua Maori, 1909, kua te Kooti Whenua Maori e whakahaere mo te taha ki tetahi whenua i nga mana kua whakawhiwhia atu e Wahi V o taua Ture ki te kore i whakamanaia e tetahi Ota Kaunihēra kia whakahaerea taua mana mo te taha ki taua whenua :

A notemea ko te whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei i karaatitia ki nga Maori e te Karauna i mua atu i te rua tekau ma toru o nga ra o Oketopa, kotahi mano waru rau iwa tekau ma wha :

A notemea ko taua whenua he whenua raupatu i karaatitia ki nga Maori e te Karauna i raro i te mana o te Ture engari kei roto i te Karauna karaati me era atu pukapuka taitara e mau ana tetahi tikanga tiaki kaore i ata whakamaramatia i reira ona kupu :

A notemea ko taua whenua ehara i te rahui Maori i raro i nga tikanga o tekiona kotahi rau ma whitu o taua Ture :

A notemea e tika ana kia whakamanaia te Kooti Whenua Maori kia whakahaere, mo te taha ki taua whenua, i nga mana kua whakawhiwhia ki a ia e Wahi V o taua Ture.

Na reira ko His Excellency te Kawana-Tiana o te Tominiiona o Niu Tirenī, i runga i te whakahaerenga o te mana kua whakawhiwhia ki a ia e tekiona kotahi rau ma toru o te Ture Whenua Maori, 1909, a i runga hoki i te tohutohu me te whakaare a te Kaunihēra Whiriwhiri o taua Tominiiona, tenei ka whakamana i te Kooti Whenua Maori ki te whakahaere mo te taha ki te whenua e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei i te mana kua whakawhiwhia nei ki te Kooti e Wahi V o te Ture Whenua Maori, 1909.

KUPU APITI.

ROTA 17, Tekiona 2, Taone o Tauranga, Parihi o Te Papa, i ruuri te rahi o taua rota : Ara ko te whenua e mau nei i roto i te Karauna Karaati Nama 15262 A 80, wharangi 167, i tuhia i te 25 o Aperira, 1871, i whakaputaina ki a Aperaniko raua ko Mauparao, o Matata, i runga i te tikanga hei tiaki ma raua mo te Iwi o Ngatimanawa, mai i te 18 o Noema, 1866.

J. F. ANDREWS,
Karaka o te Kaunihēra Whiriwhiri.

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

KOOTI WHENUA MAORI KI KIHIPANE A TE 7 O NGA RA O APERIRA, 1919.

Tari Kooti Whenua Maori, Khipane.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Khipane a te 7 o nga ra o Aperira, 1919, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i tetahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 20 o nga ra o Maehe, 1919.
[Khipane, 1919-8.]

HEROBA KAA, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
271	Taare Wherehi	Hereheretau 2	Apikara Tawhiri, ara Whakatahe.
272	C. W. Ferris	Puketiti 3	Mere Waimanuka.
273	Matetahora Ngarimu	Totaranui 1	Piripi Herekore.
274	Matetahora Ngarimu	Matahiia 1	Piripi Herekore.

KOOTI WHENUA MAORI KI KAKAHI A TE 15 O NGA RA O APERIRA, 1919.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Kakahi a te 15 o nga ra o Aperira, 1919, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tubia i tenei te 24 o nga ra o Maehe, 1919.

[Whanganui, 1919 6.]

Tari Kooti Whenua Maori, Whanganui.

L. A. TOITENEPEKA, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
31	Kawhiri Mangoroa	Hohotaka Poraka.
32	Wheriko Poni me Hura Kumeroa	Waipapa.
33	Wheriko Poni me etahi atu	Waimanu.
34	Ani Tamakiterangi	Whangaipoke.

TONO WHAKAWHITI WHENUA I RARO I WAHI VII O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
35	Heuheu Tukino	Hautu 3A.
	Puataata A. Grace	Hautu 4B.

TONO I RARO I TEKIONA 29 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909, KIA UTUA NGA MONI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
36	Iwiheke Parekarangi	Hautu Poraka.
37	Iwiheke Parekarangi	Hautu Poraka.
38	Iwiheke Parekarangi	Hautu Poraka.
39	Tupu Paurini	Hautu Poraka.
40	Hauauru	Hautu Poraka.
41	Hauauru	Hautu Poraka.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
42	Rangimarama	Taurewa	Arata Tokoahu.
43	Te Rangita	Okahukura 3	Awhiorangi Wiripo.
44	Wahati Hoeta	Mangahouhou	Hoeta te Hata.
45	Wahati Hoeta	Kaimanawa	Hoeta te Hata.
46	Wahati Hoeta	Opawa-Rangitoto	Hoeta te Hata.
47	Wahati te Hata	Runanga Nama 2	Hoeta te Hata.
48	Wahati te Hata	Tapapa 3	Hoeta te Hata.
49	Wahati Hoeta	Turanga-Taupo	Hoeta te Hata.
50	Wahati Hoeta	Waituhi-Kuratau 4	Hoeta te Hata.
51	Wahati Hoeta	Wharetoto	Hoeta te Hata.
52	Te Kehi H. Kati	Ohuanga	Hone Kati.
53	Te Kehi H. Kati	Opawa-Rangitoto	Hone Kati.
54	Te Kehi H. Kati	Ruamata	Hone Kati.
55	Te Kehi H. Kati	Tokaanu	Hone Kati.
56	Te Kehi H. Kati	Tokaanu T/S	Hone Kati.
57	Te Kehi H. Kati	Waimanu	Hone Kati.
58	Kaiwhiri Mangoroa	Hauhungaroa	Te Hurinui Hauraki.
59	Kaiwhiri Mangoroa	Waituhi-Kuratau 4	Hurinui Hauraki.
60	Karipa Wall	Kaimanawa 1E	Iritana te Hata.
61	Karipa Wall	Opawa-Rangitoto	Iritana te Hata.
62	Karipa Wall	Pahikohuru	Iritana te Hata.
63	Ratima Kerei	Tapapa	Kahutaniko Tairi.
64	Kaiwhiri Mangoroa	Wharetoto 8	Kahutaniko Tairi.
65	Kaiwhiri Mangoroa	Waituhi-Kuratau 4	Kaimaha Waihou.
66	Kaiwhiri Mangoroa	Hauhungaroa 2	Te Mahia Mangoroa.
67	Kaiwhiri Mangoroa	Hohotaka	Te Mahia Mangoroa.
68	Kaiwhiri Mangoroa	Ohura Tonga B 2	Te Mahia Mangoroa.
69	Kaiwhiri Mangoroa	Waituhi-Kuratau 4	Te Mahia Mangoroa.
70	Kaiwhiri Mangoroa	Hauhungaroa D	Tukino Tutoa.
71	Rangimarama	Taurewa	Rakato Tokoahu.
72	Kaiwhiri Mangoroa	Waituhi-Kuratau 4	Rerewaipuke Mangoroa.
73	Kataraina te Kahuwaero	Te Hautu 1	Te Retimana.
74	Kaiwhiri Mangoroa	Hauhungaroa D	Takutai Takurua.
75	Kaiwhiri Mangoroa	Waituhi-Kuratau 4	Tia Takurua.
76	Kerei Pohiahia	Hohotaka	Tuihana Haami.
77	Kerei Pohiahia	Opawa-Rangitoto	Tuihana Haami.
78	Kerei Pohiahia	Tauwhara	Tuihana Haami.

TONO WHAKATU KAI-RIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
79	Kerei Pohiahia	Wharetoto 8	Tuihana Haami.
80	Kerei Pohiahia	Wharetoto 9	Tuihana Haami.
81	Kaiwhiri Mangoroa	Waituhi-Kuratau 4.. .. .	Tukino Tutoa.
82	Kaiwhiri Mangoroa	Waituhi-Kuratau 4.. .. .	Turama te Ngohi.
83	Kaiwhiri Mangoroa	Hauhungoroa D	Uruhero Takirau.
84	Kaiwhiri Mangoroa	Waituhi-Kuratau 4.. .. .	Utacra Mangoroa.
85	Kaiwhiri Mangoroa	Hauhungoroa 2	Te Wharau Mangoroa.
86	Kaiwhiri Mangoroa	Waituhi-Kuratau 4.. .. .	Te Whareponga Tahuna.

KOOTI WHENUA MAORI KI MANUTAHĪ A TE 16 O NGA RA O APERIRA, 1919.

Tari Kooti Whenua Maori, Kihipane.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Manutahi a te 16 o nga ra o Aperira, 1919, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei, he mea tuku mai ki te Kai-rehita, ki te uiui hoki i nga tikanga o etahi atu mea e whakatakotoria tikatia mai ana ki te aroaro o te Kooti.

PANUI.—Kua nukuhia i runga tenei Kooti ki te 25 o nga ra o Aperira, 1919.

I tuhia i tenei te 18 o nga ra o Maehe, 1919.

HERORA KAA, Kai-rehita.

[Kihipane, 1919-7.]

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
1	Arihia McCoy me Hone Numinumi	Kouranui (Kokai?).
2	Paratene Ngata	Kokai.
3	Hohepa Rairi me Peta te Wa	Kokai.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
4	Tuhere Tautuhi me etahi atu	Akuaku Rawhiti 4 me Rato 3.
5	Nehe Paki Kupenga me etahi atu	Hauanu B.
6	Hera te Waka	Hauanu B.
7	Mate Tiarete	Herenga 3L.
8	Hiria Rangiwaha	Herenga L.
9	Horomona te Opaipa	Herenga L 3g.
10	Horomona te Opaipa	Herenga L 3h.
11	Pahoe Morete	Herenga L 3h.
12	Rawinia Tiarete	Herenga L 3k.
13	Eru Kauri	Makarika G.
14	Heni Taura	Mangahauini 7.
15	Heni Taura	Mangawhariki 1.
16	Mohi Tapimaunga.. .. .	Mangawhariki 5.
17	Renata Hoerara	Manutahi.
18	Amiria Tawha	Manutahi 2D.
19	Riria te Wera me Hone Ngatoto	Manutahi 2.
20	Hami te Rapu	Manutahi 2.
21	Te Paea Hutihuti (Mrs. Tait).. .. .	Manutahi 2A.
22	Rakau Makarati	Manutahi 2B.
23	Mohi Tapimaunga.. .. .	Manutahi 2B.
24	Hapurona Apuai	Manutahi 2B 4.
25	Lilian Mary Williams	Matahiia.
26	Meri Whariki	Matahiia 2.
27	Hoana Horua	Matahiia 2.
28	Rongotehengia Kupenga	Matahiia 2.
29	Wiremu R. Kerehi	Matarau 5L.
30	Pahau Pokai, Tokena Pokai	Ngamoe 1c Rato.
31	Mere Karaka Patiki	Ngamoe 1E.
31A	Piniha Tamauahi	Ngamoe 1E 2B.
32	Horiana Rakerake me Wi Karamana	Ngamoe 4B 3.
33	Mere Karaka Patiki	Ngamoe 4B 8.
34	Hami te Rapu	Ngawhakatutu.
35	Wirihana Tatae me Rutu Tawhiorangi	Ngawhakatutu.
36	Hakopa Haerewa	Ngawhakatutu 2.
37	Keepa Wharekura	Ngawhakatutu 3.
38	Riria te Wera me Hone Ngatoro	Ngawhakatutu 3.
39	Heni Paputene	Te Pahitaua 4.
40	Wirihana Tatae me Porikapa Awatere	Piritarau 1D.
41	Apakara Puhake, ara Pahau	Piritarau 1B.
42	Hami te Rapu me Hami Tahata	Rahui C 10.
43	Hone Haenga me Peneha Tahu	Rahui C 10.
44	Mohi Tapimaunga.. .. .	Reporua 2, ara 3.
45	Katene Aupouri me Rota Tumehe Houia	Reporua 2, ara 3.
46	Were Warahi	Rotokautuku 2F 3B.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
47	Heni Taura	Rotokautuku 2p.
48	Wiremu Komako me Paki te Ohuka	Rotokautuku 5d.
49	Harata te Iringaio	Rotokautuku 6c.
50	Harata te Iringaio	Rotokautuku 6h.
51	Harawira Whakataka	Rotokautuku 6k 3.
52	Wirihana Tatae me Rutu Tawhiorangi	Rotokautuku 6k 4.
53	Erihi Paaka me Ani Kane Roki	Taikatiki.
54	Hera te Waka	Taikatiki.
55	Rutu Tawhiorangi.. .. .	Takamore.
56	Te Kahu Tuhaka	Takamore.
57	Heneriata Whakairi	Tapuwaeroa 1b 2.
58	Hati Pakaroa	Tapuwaeroa 2.
59	G. S. Travers	Tokoroa 2.
60	Rora Rangi	Totaranui 2b.
61	Rutu Kupenga	Totaranui 6b.
62	Mohi Tapimaunga.. .. .	Waiorongomai.
63	Ratimira te Puni	Waipiro.
64	Hemara Moana me W. Tuhaka	Waitangi.
65	Keti Makinare	Waitekaha 5.
66	Hera Haereroa me Peti Kohahauai	Whareponga 1 me 3.

TONO KIA KIMIHA TE NUI O TE PAANGA O IA TANGATA O IA TANGATA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
67	Rora te Ra, Raniera Hareroa, me etahi atu	Puhunga.
68	Raniera Hareroa, Pekama Pahuru, me etahi atu	Waiaranna.

HE TONO KIA KIMIHA KIA WHAKATAUA TE NUI O NGA MONI HEI UTU ARA HEI KAPENEHEIHANA MO ETAHI WHENUA KUA TANGOHIA MO NGA MAHI MO TE KATOA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Eka kua tangohia.	Te Take i tangohia ai.
69	Te Hekeretari mo nga Mahi mo te Katoa	Manutahi 2b ..	E. R. P. 5 0 0	Hei turanga kura Maori mo Manutahi.
70	Te Hekeretari mo nga Mahi mo te Katoa	Matarau L. ..	1 1 30	Hei turanga poutapeta mo Tuparoa.

TONO KI TE KOOTI KIA WHAKATAUA TUTURUTIA NGA RARANGI ME NGA PAANGA O TE TANGATA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
71	Te Komibana mo nga Whenua o te Tairawhiti	Mangaokura 1.

TONO KIA WHAKAMUTUA TETAHI KAPOREIHANA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
72	Horomona te Hui me etahi atu.. .. .	Hauanu B.
73	Horomona te Hui me etahi atu.. .. .	Orua 5c.

TONO KIA WHAKAPUTAINA E TE KOOTI HE OTA NGA MONI RUURI KAHORE ANO I WHAKAFAINA A KIA WEHEA HE WAHI MOTUHAKE HEI UTU MO AUA MONI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Nui o te Moni hei Utunga.	Te Ra i timata ai te Initaretī.
74	Tumuaki Kai-ruuri, Nepia	Ahiateatua 2	£ s. d. 11 7 6	8 Tihema, 1917.
		Hurakia 1	22 0 0	11 Hune, 1895.
		Hurakia 2	14 6 0	11 Hune, 1895.
		Hurakia 3	4 10 0	11 Hune, 1895.
		Hurakia 4	10 14 0	11 Hune, 1895.
75	Tumuaki Kai-ruuri, Nepia	Hurakia 5	4 3 0	11 Hune, 1895.
		Hurakia 6	10 4 0	11 Hune, 1895.
		Hurakia 7	4 2 0	11 Hune, 1895.
		Hurakia 8	0 9 3	11 Hune, 1895.
		Hurakia 9	28 4 0	11 Hune, 1895.

TONO KIA WHAKAPUTAINA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI RUURI KAORE ANO I WHAKAEAINA A KIA WEHEA HE WAHI MOTUHAKE HEI UTU MO AUA MONI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Nui o te Moni hei Utunga.	Te Ra i timata ai te Initareri.
76	Tumuaki Kai-ruuri, Nepia ...	Manutahi 1B 1 ..	£ s. d. 8 3 10	27 Akuhata, 1917.
		Manutahi 1B 2 ..	2 14 8	27 Akuhata, 1917.
		Manutahi 1B 3 ..	2 14 7	27 Akuhata, 1917.
		Manutahi 1B 4 ..	2 14 7	27 Akuhata, 1917.
77	Tumuaki Kai-ruuri, Nepia ..	Tapuwaeroa 1A 1 ..	25 18 9	27 Akuhata, 1917.
		Tapuwaeroa 1A 2 ..	176 16 0	20 Akuhata, 1917.
78	Tumuaki Kai-ruuri, Nepia ..	Tapuwaeroa 2A 2A ..	1 19 6	16 Oketopa, 1917.
		Tapuwaeroa 2A 2B ..	1 4 6	16 Oketopa, 1917.
		Tapuwaeroa 2A 2C ..	44 7 0	16 Oketopa, 1917.

TONO KIA WHAKAPUTAINA E TE KOOTI HE PUKAPUKA WHAKAMANA KAI-WHAKAHAERE MO NGA TAONGA TINANA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Tangata kua mate.
79	Henariata Heeki	Henare Peti.
80	Ruka Haenga	Nehe Paeroa.
81	Ruka Haenga	Ratiwiria Paeroa.
82	Hamiora Tawaho	Reweti Pitau Pahau.
83	Horiana te Atahaia	Wi Warena.

TONO WHAKAMANA WIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Tangata kua Mate nana te Wira.
84	Wharau Tuhaka	Hemara Moana.
85	Raniera Kawhia Kerehi	Horomona Tuhirae.
86	Raniera Kawhia Kerehi	Mereana Kerehi.
87	Ruka Haenga	Mereana Tupou.
88	Ruka Haenga	Nehe Paeroa.
89	Ruka Haenga	Wiremu Hauraki.
90	Horiana te Atahaia	Wi Warena.

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ingoa o te Tangata e Manakore ana.
91	Heneti te Piri	Akuaku Rawhiti 3 me Rata 4B me etahi atu whenua.	Te Aramoana te Runa (t. 17), Wi Paku te Runa (t. 15), Urikorere te Runa (t. 12), Keriana te Runa (w. 10).

ERA ATU AHUA TONO.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
92	Materoa Rire	Hurakia 7	Tono kia whakaputaina e te Kooti he tiwhikete o te ekenga o nga tau o Hamuera Ngarimu.
93	Anaru Ngamu — Poiwa Kakano me etahi atu	Puhunga	E kereeme ana i raro i te Tekiona 12 o te Ture, 1915, Nama 63, i mahue ki waho o te Taitara.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-t. no.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
94	Keepa Wharekura	Mangawhariki 1, 2, 3	Ani Kanara Pouri.
95	Rawiri Karaha	Totaranui	Apikara Kurawai.
96	Rawiri Karaha	Whareponga	Apikara Kurawai.
97	Rawiri Karaha	Tutuwhinau	Apikara Kurawai.
98	W. E. Coffe (L.P.O.)	Hurakia 1	Eructi Kaiwai.
99	Wirihana Tatae	Rahui C 9	Haapi Pohiro.
100	Wirihana Tatae	Manutahi 2B	Haapi Pohiro.
101	Wirihana Tatae	Mangawhariki 5C	Haapi Pohiro.
102	Wirihana Tatae	Mangawhariki 1F 2 me 1C	Haapi Pohiro.
103	Mokena Horua	Ngawhakatutu 2 me 3	Haare Horua.
104	Mokena Horua	Manutahi 2B	Haare Horua.
105	Hikihiki Wharekura	Taoroa 2D 9	Hamiora Kupukupu

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
106	Hikihiki Wharekura	Ahiateatua B	Hamiora Kapukupu.
107	Wirihana Tatac	Rahui D 3	Hapi Pohiro.
108	Kake Taare	Arataba 2A	Harawira Tu.
109	Kake Taare	Marangairoa 1A	Harawira Tu.
110	Rawiri Karaha	Tutuwhinau	Hekiera Taurare.
111	Rawiri Karaha	Taikatiki	Hekiera Taurare.
112	Rawiri Karaha	Whareponga	Hekiera Taurare.
113	Rawiri Karaha	Totaranui	Hekiera Taurare.
114	Akinihi te Rapu	Rotokautuku 1B	Hera Tahata, ara Piri.
115	Akinihi te Rapu	Reporua 3	Hera Piri.
116	Akinihi te Rapu	Kuratau B	Hera Piri.
117	Mokena Horua	Puhunga	Hirini Teneti.
118	Mokena Horua	Totaranui 2	Hirini Teneti.
119	Mokena Horua	Totaranui 6	Hirini Teneti.
120	Warihi Tako	Rotokautuku 1B	Hohaja Ruihi.
121	W. R. Kerehi	Matarau 1A 5A	Hohopa Patiki, ara Rairi.
122	W. R. Kerehi	Matarau E	Hohopa Patiki, ara Rairi.
123	W. R. Kerehi	Tapuwaeroa 1A	Hohopa Patiki, ara Rairi.
124	Tamati Kaiwai	Ngamoe 3A	Hone Tisiki.
125	W. Tuhaka	Tapuwaeroa 1B	Ihipera Pohutu.
126	Heni Nohoaka	Hahau	Karepa Taua.
127	Heni Nohoaka	Patikitangata	Karepa Taua.
128	Heni Nohoaka	Tikapaohinekopeka	Karepa Taua.
129	Heni Nohoaka	Te Aruhemokopuna 5	Karepa Taua.
130	Te Keepa Wharekura	Taikatiki	Katene Ngatiti.
131	Mokena Horua	Rotokautuku	Kereama Tamararo.
132	W. Tuhaka	Tapuwaeroa 1B	Komene Muhu.
133	Tuhere Tautuhi	Tapuwaeroa 1A me 1B	Maraki Tautuhi Paku.
134	Tuhere Tautuhi	Tapuwaeroa 1A me 1B	Maraki Tautuhi Paku.
135	Hemi Wakarara	Matarau	Marara Paewhenua.
136	Hemi Wakarara	Waitekaha	Marara Paewhenua.
137	Te Rau Haereroa	Matahiia 2	Matarau Kaiwaru.
138	Te Rau Haereroa	Whareponga	Matarau Kaiwaru.
139	Te Ao Kauirangi	Rahui	Matiere Tehuroa.
140	Wirihana Tatac	Totaranui, Rangikohua, Maungawaru	Matiu Kahawai.
141	Wirihana Tatac	Whateao me Orua me Waihuka	Matiu Kahawai.
142	Wirihana Tatac	Hauanu me Paekawa me Paeroa	Matiu Kahawai.
143	Wirihana Tatac	Te pahii me Paekahuru me Ohineakai.	Matiu Kahawai.
144	Wirihana Tatac	Pouturu me Te Whakaangiangi	Matiu Kahawai.
145	Wirihana Tatac	Tawhiti me Whakamarutuna	Matiu Kahawai.
146	Pahau Pokai	Mangawhariki 5	Matiu Turi.
147	Pahau Pokai	Reporua 2	Matiu Turi.
148	Pahau Pokai	Ahikouka 2	Matiu Turi.
149	Pahau Pokai	Rotokautuku 1	Matiu Turi.
150	Hamuera Karawhiu	Potaka	Miriama te Mata, ara Matiere.
151	Hamuera Karawhiu	Turiteka	Miriama te Mata, ara Matiere.
152	Hamuera Karawhiu	Ahikouka 1C me 2B	Miriama te Mata, ara Matiere.
153	Hamuera Karawhiu	Heronga te Kahu	Miriama te Mata, ara Matiere.
154	Hamuera Karawhiu	Waiomatatini	Miriama te Mata, ara Matiere.
155	Akinihi te Rapu	Ahikouka 2B	Moihi Miri.
156	Kake Taare	Marangairoa 1A	Nehe Patara te Momo.
157	Kake Taare	Arataba 2A	Nehe Patara te Momo.
158	Ruka Haenga	Mangawhariki 1F 2	Nehe Paeroa.
159	Piniha Maru	Mangawhariki 7C	Papera Maru.
160	Piniha Maru	Ngawhakatutu	Papera Tamauahi.
161	Piniha Maru	Manutahi	Papera te Anahi.
162	Piniha Maru	Tangihanga 4	Papera Tamauahi.
163	Piniha Maru	Poroporo	Papena Tumaurirere.
164	Kake Taare	Marangairoa 1A	Patara te Momo.
165	R. Tuheke	Ahiateatua	Pauira Tuheke.
166	R. Tuheke	Mangawhariki 7	Pauira Tuheke.
167	R. Tuheke	Rotokautuku	Pauira Tuheke.
168	R. Tuheke	Waiorongomai	Pauira Tuheke.
169	R. Tuheke	Tapuwaeroa 1B 2	Pauira Tuheke.
170	R. Tuheke	Tapuwaeroa 1A	Pauira Tuheke.
171	R. Tuheke	Mangawhariki 1	Pauira Tuheke.
172	R. Tuheke	Ngawhakatutu	Pauira Tuheke.
173	R. Tuheke	Waitekaha 1	Pauira Tuheke.
174	Hori Kaiwai	Tapuwaeroa 2A	Peta Kaiwai, ara Paeroa, ara Kau.
175	Hori Kaiwai	Matarau 1	Peta Kaiwai, ara Paeroa, ara Kau.
176	Hori Kaiwai	Rotokautuku 2 me 6K 1C	Peta Kaiwai, ara Paeroa, ara Kau.
177	Heni Ngaropi	Marau	Piri Rangī.
178	Heni Ngaropi	Kopuatarakihi 2C	Piri Rangī.
179	Heni Ngaropi	Mangatuna 1E me 2B 2	Piri Rangī.
180	Heni Ngaropi	Tokomaru B 5F	Piri Rangī.
181	Heni Ngaropi	Mangarara 2A 5A	Piri Rangī.
182	Nehe Paeroa	Waitekaha 3	Ratiwira Paeroa.
183	Nehe Paeroa	Ohinepoutea	Ratiwira Paeroa.
184	Nehe Paeroa	Rahui C 1 me C 10	Ratiwira Paeroa.
185	Hami te Rapu	Tapuwaeroa 1B 1	Rawinia te Aungira.
186	Hami te Rapu	Tapatu	Rawinia te Rapu, ara Tarapu.
187	Hami te Rapu	Whakaangiangi 3	Rawinia te Rapu.
188	Hotene Rehitai	Ngamoe 3	Rehitai Tuari.
189	Hotene Rehitai	Te Herenga L 3A	Rehitai Tuari.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
190	Hotene Rehutai	Te Herenga L 3E	Rehutai Tuari.
191	Hotene Rehutai	Ngamoe 4	Rehutai Tuari.
192	Hotene Rehutai	Tapuwachikitia	Rehutai Tuari.
193	Heni te Aomihia	Matahiia	Renata Rangipaia.
194	Wi Waitai me etahi atu	Taikatiki	Renata Rangipaia Rongo.
195	Wi Waitai me etahi atu	Waiaranga	Renata Rangipaia Rongo.
196	Wi Waitai me etahi atu	Puhunga 4	Renata Rangipaia Rongo.
197	Wi Waitai me etahi atu	Makariki 4	Renata Rangipaia Rongo.
198	Wi Waitai me etahi atu	Ahiateatua	Renata Rangipaia Rongo.
199	Wi Waitai me etahi atu	Matahiia 2	Renata Rangipaia Rongo.
200	Meri Whariki	Puhunga 2	Reupena te Ana.
201	Meri Whariki	Totaranui 2B	Reupena te Ana.
202	Thomas McClutchie	Rotokautuku 6c	Ripeka Paewa McClutchie.
203	Wirihana Tatae	Whateao me Maungawaru me Waihuka	Riwia te Ao Pare.
204	Wirihana Tatae	Totaranui me Orua	Riwia te Ao Pare.
205	Wirihana Tatae	Ahiateatua 2 me Pouturu	Riwia te Ao Pare.
206	Wirihana Tatae	Huanu me Pahitaua me Tawhiti	Riwia te Ao Pare.
207	Hori Kaiwai	Mangaharei	Tuahine Kaiwai.
208	Hori Kaiwai	Tapuwaeroa	Tuahine Kaiwai.
209	Hori Kaiwai	Manutahi	Tuahine Kaiwai.
210	Heni Nohoaka	Whakaumu	Warahi Uenuku.
211	Hariata te Iri	Tapuwaeroa 1B 2	Watene te Iri.
212	Niha Pei	Ahikouka 2B	Wi Pei.
213	Niha Pei	Titiraukena, ara Tapuwaeroa	Wi Pei.
214	Niha Pei	Rakaupuhi, ara Reporua 2	Wi Pii.
215	Niha Pei	Ohinepoutea	Wi Pei.
216	Wirihana Tatae	Pahitaua me Rangikohua	Wi te Kira.
217	Wirihana Tatae	Huanu me Paokahuru, ara Ahiateatua	Wi te Kira.
218	Wirihana Tatae	Akuaku Rawhiti me Rato me Pouturu me Paraeroa	Wi te Kira.
219	Wirihana Tatae	Tawhiti me Paekawa me Waihuka	Wi te Kira.
220	Wirihana Tatae	Totaranui 4 me 5	Wi te Kira.
221	Wirihana Tatae	Orua me Ohineakai	Wi te Kira.
222	Wirihana Tatae	Whateao me Ohinepoutea	Wi te Kira.
223	Wirihana Tatae	Maungawaru 1 me 2	Wi te Kira.
224	Ruahuihui Rongo	Matahiia	Wiremu Ngaupuku.
225	Ruahuihui Rongo	Makarika	Wiremu Ngaupuku.
226	Ruahuihui Rongo	Taikatiki	Wiremu Ngaupuku.
227	Ruahuihui Rongo	Waiaranga	Wiremu Ngaupuku.
228	Rutu Tawhiorangi	Ngawhakatutu 3	Whakarua Tuhaka.
229	Te Rau Haereroa	Whareponga	Whare te Wa.

APERATA KOOTI MAORI KI HEHITINGI A TE 10 O NGA RA O APERIRA, 1919.

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Aperata Kooti Maori ki Hehitingi a te 10 o nga ra o Aperira, 1919, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga take e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana ki aua take me tae ki reira a taua ra.

I tuhia i tenei te 26 o nga ra o Mashe, 1919.

TE MAKE, Kai-rehita.

[Ikaroa, 1919-12.]

KUPU APITI.

NGA PIIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Whakataunga e piiratia ana.
1	Netane Nehemia (T. W. Lewis) ..	Karamu	Te whakataunga i puta ki Hehitingi i te 23 o Akuhata, 1918, i te whakamananga i te wira a Hunia te 'au, kua mate.
2	Panapa Tuari	Karamu	Te whakataunga i puta ki Hehitingi i te 10 o Aperira, 1918, i te riiwhitanga i te paanga o Ruiha Kaperiera, kua mate.
3	Wahapango me Aporo te Huiki ..	Whanganui-a-Rotu	Te whakataunga i puta ki Hehitingi i te 13 o Aperira, 1916, i te whakawakanga take paanga.

TONO I RARO I TEKIONA 208 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909, KIA MEINGA TE WHENUA MAORI HEI WHENUA PAKAHA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
4	Paraire H. Tomoana	Karamu H 6.

Whakaatu tangohanga Tamaiti Whangai i raro o Wahi IX o te Ture Whenua Maori, 1909.

Tari Whenua Maori,
Whanganui, 21 o Maehe, 1919.

HE whakaaturanga tenei kia mohiotia ai kua hangaia i te Kooti Whenua Maori tetahi ota whakamana i te tangohanga o tetahi tamaiti whangai i raro i nga tikanga o te Ture Whenua Maori, 1909, e whakaaturia nei e te Kupu Apiti i raro iho nei.

L. A. TOITENEPEKE,
Kai-rehita.

KUPU APITI.

MATUA whangai: Mahirini Poni. Tamaiti whangai: Wiari Poni.

WHAKAHAERE WHENUA MAORI.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Ahirau B Poraka i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 52.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Ahirau B Poraka, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Te Araroa a te Mane, te 14 o nga ra o Aperira, 1919, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“Me hoatu e nga tangata no ratou te whenua kia £500 o nga moni reti o taua whenua ki te Puranga Moni ma nga Hoia Maori (*Maori Soldiers Fund*), kia rua nga putanga riterite, kia £250 a tetahi tau a kia £250 a te tau o muri atu.”

I tuhia ki Khipane i tenei te 26 o nga ra o Maehe, 1919.

M. KIRIWHETA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Anaura Poraka i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 52

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Anaura Poraka, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Tolaga Bay a te Paraire, te 11 o nga ra o Aperira, 1919, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“Me hoatu e nga tangata no ratou te whenua kia £700 o nga moni reti o taua whenua ki te Puranga Moni ma nga Hoia Maori (*Maori Soldiers Fund*).”

I tuhia ki Khipane i tenei te 26 o nga ra o Maehe, 1919.

M. KIRIWHETA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Arai-Matawai Poraka i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 52

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Arai-Matawai Poraka, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Khipane a te Taite, te 10 o nga ra o Aperira, 1919, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“Me hoatu e nga tangata no ratou te whenua kia £720 o nga moni reti o taua whenua ki te Puranga Moni ma nga Hoia Maori (*Maori Soldiers Fund*) kia wha nga putanga riterite, ara kia £180 i te tau mo nga tau e wha.”

I tuhia ki Khipane i tenei te 26 o nga ra o Maehe, 1919.

M. KIRIWHETA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Whangaparaoa 3b Poraka i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 52

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waiariki ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Whangaparaoa 3b Poraka, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Whangaparaoa a te Hatarei, te 12 o nga ra o Aperira, 1919, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“Me hoatu e nga tangata no ratou te whenua kia £400 o nga moni reti o taua whenua ki te Puranga Moni ma nga Hoia Maori (*Maori Soldiers Fund*) kia wha nga putanga riterite, ara kia £100 i te tau mo nga tau e wha.”

I tuhia ki Rotorua i tenei te 26 o nga ra o Maehe, 1919.

H. F. EIHANA,
Perehitini.

CONTENTS.

LANDS—	PAGE
Proclaiming Native Land to be Crown Land	175-176
Conferring Jurisdiction on the Native Land Court	176
NOTICES—	
Sittings of the Native Land Court at—	
Gisborne	176
Kakahi	177-178
Manutahi	178-182
Sitting of the Native Appeal Court at Hastings	182
Adoption of a Child	183
Meetings of Assembled Owners—	
Tairawhiti District	183
Waiariki District	183

I taia i runga i te Mana o te Kawanatanga o Niu Tirenī, e MAKAHA MAAKA, Kai-ta a te Kawanatanga, Ponēke.